

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Damjana Kaurinović, kao predsjednika vijeća i sudija Dragane Tešić, Maide Kovačević, Srđana Nedić i Ilje Klaić, kao članova vijeća, u postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, postupajući po inicijativi S. P. iz B., koga zastupa punomoćnik Amer Ramić, advokat iz Brčkog, na osnovu člana 2. i 27. Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i rješavanja sukoba nadležnosti („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 45/10), na sjednici vijeća održanoj dana 04.07.2013. godine, d o n i o j e

R J E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka ocjene usklađenosti člana 2. stav 2., člana 3. stav 2. i 3. i člana 33. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 36/07, 2/08), sa članovima 69., 71., 72., 73. i 74. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10).

Obrazloženje

S. P. iz B., koga zastupa punomoćnik Amer Ramić, advokat iz Brčkog, podnio je dana 25.04.2013. godine inicijativu za pokretanje postupka ocjene usklađenosti člana 2. stav 2., člana 3. stav 2. i 3. i člana 33. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 36/07, 2/08), sa glavom V Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10).

Podnosilac inicijative smatra da su, članom 2. stav 2., članom 3. stav 2. i 3. i članom 33. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, direktor i advokati Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine svrstani među službenike i namještenike zaposlene u pravosuđu Brčko distrikta BiH, što je u suprotnosti sa odredbama članova glave V Statuta Brčko distrikta BiH. U inicijativi je dalje navedeno da su osnivanje, organizacija i nadležnosti Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH, kao statutarne kategorije, propisani Zakonom o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 19/07), koji je lex specialis i kojim su, analogno Zakonu o sudovima Brčko distrikta BiH i Zakonu o tužilaštvu Brčko distrikta BiH, regulisana sva pitanja od značaja za funkcionisanje Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH uključujući i status nosilaca pravosudnih funkcija u Kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH.

S obzirom da inicijativa nije sadržavala potrebne podatke propisane članom 31. Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 20/10), tačnije, nije sadržavala jasno označenje odredbi Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sa kojom se traži ocjena usklađenosti navedenih članova Zakona, to je smatrana nepotpunom i shodno članu 10. Poslovnika o radu Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u postupcima ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i rješavanja sukoba nadležnosti („Službeni glasnik Brčko

distrikta BiH“, broj 45/10), Sud je dopisom, broj: 097-O-OUS-13-000005 od 10.05.2013. godine, od inicijatora zahtijevao otklanjanje navedenog nedostataka u ostavljenom roku.

Podneskom od 29.05.2013. godine inicijator je otklonio nedostatke, navodeći da traži ocjenu usklađenosti navedenih članova Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH sa članovima 69., 71., 72., 73. i 74. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10).

U skladu sa odredbom člana 15. stav 2. Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta BiH i rješavanja sukoba nadležnosti i člana 8. stav 8. Poslovnika o radu Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u postupcima ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i rješavanju sukoba nadležnosti, Sud je dopisom broj 097-O-OUS-13-000005 od 31.05.2013. godine zatražio mišljenje donosioca osporenog akta o podnesenoj inicijativi.

Dopisom broj, 01-5-729/13 od 18.06.2013. godine, Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao donosilac osporenog akta, daje mišljenje o inicijativi, koje se u suštini svodi na citiranje članova 69., 72., 73. i 74. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zaključak da je prilikom razmatranja opravdanosti predmetne inicijative neophodno uzeti u obzir, ne samo odredbe Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu, već i Zakon o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH, koji u članu 44. propisuje da se radno-pravni status svih zaposlenih u Kancelariji reguliše Zakonom o službenicima i namještenicima u pravosuđu.

Relevantni propisi:

Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10).

Član 69.

(Kancelarija za pravnu pomoć)

- (1) Kancelarija za pravnu pomoć je nezavisna institucija osnovana zakonom Distrikta.
- (2) Kancelarija je odgovorna za pružanje pravnih savjeta i zastupanje građana Distrikta slabog imovnog stanja u krivičnim i parničnim predmetima u skladu s članom 16 ovog statuta.
- (3) Osnivanje, organizacija i nadležnosti Kancelarije za pravnu pomoć detaljnije se utvrđuju zakonima Distrikta.

Član 70.

(Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine)

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine nadležno je, između ostalog, za imenovanje i razrješenje sudija i tužilaca Distrikta prema odredbama ovog statuta i primjenjivim zakonima Bosne i Hercegovine.

Član 71.
(Pravosudna komisija)

- (1) Zakonom se osniva nezavisna Pravosudna komisija.
- (2) Komisija je odgovorna za:
 - (a) obezbjeđivanje nezavisnosti sudstva, Kancelarije za pravnu pomoć, Pravobranilaštva i Tužilaštva Distrikta;
 - (b) obezbjeđivanje stručnog usavršavanja sudija, advokata Kancelarije za pravnu pomoć, pravobranioca i njegovih zamjenika i tužilaca koje je potrebno kako bi izvršavali svoje zadatke;
 - (c) donošenje i sprovođenje etičkih kodeksa zaposlenih u sudstvu Distrikta (ne uključujući sudije i tužioce), Pravobranilaštva, Kancelarije za pravnu pomoć, i Tužilaštva Distrikta, uključujući pokretanje disciplinskih postupaka zbog kršenja ovih kodeksa;
 - (d) imenovanje i razrješenje pravobranioca i njegovih zamjenika;
 - (e) imenovanje i razrješenje administrativnog osoblja sudova Distrikta, Tužilaštva Distrikta i Pravobranilaštva i osoblja Kancelarije za pravnu pomoć;
 - (f) pripremu i dostavljanje Skupštini zakona koji se odnose na organizaciju i rad sudstva Distrikta, Kancelarije za pravnu pomoć, Tužilaštva Distrikta i Pravobranilaštva kao i na regulisanje rada advokata i notara u Distriktu;
 - (g) imenovanje notara i regulisanje rada notara u Distriktu;
 - (h) pripremanje i predlaganje Skupštini onog dijela budžeta Distrikta kojim se obezbjeđuju operativni troškovi za sudstvo Distrikta i ostale institucije Distrikta navedene u poglavlju V ovog statuta; i
 - (i) ostala pitanja koja budu utvrđena zakonima i propisima Distrikta.
- (3) Nijedan član Pravosudne komisije ne može biti član političke stranke ili biti na bilo koji način uključen u bilo kakvu političku aktivnost. Nijedan javni zaposlenik ili zvaničnik Distrikta, osim zaposlenika u institucijama na koje se odnose odredbe poglavlja V ovog statuta, ne može biti član Pravosudne komisije. Također, nijedno lice ne može davati Pravosudnoj komisiji ili bilo kojem njenom članu bilo kakvu instrukciju u vršenju njenih ili njihovih dužnosti.
- (4) Zakonima Distrikta detaljnije se regulišu organizacija, sastav i način rada Pravosudne komisije.

Član 72.
(Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioci)

- (1) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioci su istaknuti pravnici visokih profesionalnih i moralnih kvaliteta i posjeduju druge kvalifikacije predviđene zakonom.
- (2) Nijedan sudija, tužilac, advokat Kancelarije za pravnu pomoć ili pravobranilac ne može biti član političke stranke ili na bilo koji način biti uključen u neku političku aktivnost.
- (3) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioci podliježu ograničenjima navedenim u članu 54. ovog statuta.

Član 73.
(Mandat)

(1) Svako imenovanje sudija u Distriktu je doživotno, osim u slučaju ostavke ili obaveznog penzionisanja s navršenih sedamdeset (70) godina života ili ukoliko su smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti.

(2) Tužilac, direktor Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranilac imenuju se na zakonom određen mandat i obavljat će dužnost tokom cijelog trajanja mandata, osim ukoliko daju ostavku, odu u obaveznu penziju s navršenih sedamdeset (70) godina života ili budu smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti.

(3) Predsjednici Osnovnog i Apelacionog suda će, prije nego što budu imenovani, biti sudije u tim sudovima. Oni će biti imenovani na određen mandat, i obavljat će tu dužnost tokom cijelog trajanja mandata osim ukoliko daju ostavku ili odu u obaveznu penziju s navršenih sedamdeset (70) godina života ili budu smijenjeni zbog dokazanog kršenja dužnosti. Njihova imenovanja na funkcije predsjednika bit će različite od njihovih imenovanja na funkcije sudija tako da po isteku njihovih imenovanja na funkcije predsjednika oni i dalje ostaju sudije.

(4) Sudije, tužioci, advokati Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioци ne mogu vršiti nikakvu drugu javnu funkciju niti obavljati bilo koji drugi posao.

Član 74.
(Imunitet)

Sudije, advokati Kancelarije za pravnu pomoć, pravobranioци i tužioci ne mogu biti krivično ni građanskopravno odgovorni za djela počinjena i mišljenja izražena u vršenju svojih dužnosti.

Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 36/07, 2/08)

Član 2.
(Primjena zakona)

„(2) U smislu odredaba stava 1. ovog člana, službenicima se ne smatraju:

a) predsjednici i sudije Osnovnog suda Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Apelacioni sud),

b) glavni tužilac Tužilaštva Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Tužilaštvo), zamjenik glavnog tužioca Tužilaštva i tužioci Tužilaštva.“

Član 3.
(Definicije)

(2) «Rukovodeći službenik s posebnim ovlaštenjima» je direktor Kancelarije za pravnu pomoć koji obavlja poslove u skladu sa Zakonom o Kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH.

(3) «Službenik s posebnim ovlaštenjima» je advokat Kancelarije za pravnu pomoć koji obavlja poslove u skladu sa Zakonom o Kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH.

Član 33.
(Nadležnost za zapošljavanje)

(1) Postupak zapošljavanja direktora i advokata Kancelarije za pravnu pomoć, sekretara Pravosudne komisije, sekretara Osnovnog i Apelacionog suda, sekretara Pravobranilaštva, sekretara Tužilaštva, pomoćnika sekretara Pravosudne komisije, portparola, stručnih saradnika, stručnog savjetnika Apelacionog suda, komandira Sudske policije i zamjenika komandira Sudske policije sprovodi neposredno Pravosudna komisija u sastavu od najmanje 3 (tri) člana, a postupak zapošljavanja drugih službenika i namještenika sprovodi Komisija za zapošljavanje.

**Zakon o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH
(„Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 19/07)**

Član 1.
(Sadržaj zakona)

Ovim zakonom se uređuju opšte nadležnosti i ovlaštenja Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kancelarija), dužnosti i odgovornosti direktora, advokata, službenika i namještenika, unutrašnja organizacija i poslovanje, javnost rada, finansiranje i druga pitanja od značaja za funkcionisanje Kancelarije.

Član 2.
(Opšte nadležnosti i ovlaštenja)

- (1) Kancelarija je samostalan i nezavisan organ Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt), koji na teritoriji Distrikta pruža pravnu pomoć građanima slabog imovnog stanja u skladu sa Zakonom.
- (2) U okviru svojih nadležnosti Kancelarija omogućava građanima Brčko distrikta slabog imovnog stanja ostvarivanje prava garantovanih Ustavom BiH, Statutom Distrikta, zakonima Bosne i Hercegovine i zakonima Distrikta.
- (3) Pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava građana Distrikta na jednak pristup pravdi i pravu na pravično suđenje.

Član 3.
(Nezavisnost)

- (1) Kancelarija obavlja svoju funkciju nezavisno od drugih organa vlasti i institucija Distrikta.
- (2) Kancelarija je samostalan i nezavisan organ u okviru pravosuđa Distrikta.
- (3) Nijedan državni organ ili institucija nemaju pravo da na bilo koji način utiču na rad Kancelarije.

Član 4.
(Osnivanje)

(1) Osnivanje, organizacija, nadležnost i ukidanje Kancelarije utvrđuje se Zakonom.
(2) Broj advokata u Kancelariji, kao i njihov izbor i razrješenje određuje, odnosno provodi Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Pravosudna komisija).

Član 7.
(Nadležnost Kancelarije)

Kancelarija je odgovorna za pružanje pravnih savjeta i zastupanje građana Distrikta slabog imovnog stanja i preduzima sve radnje pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH, Apelacionim sudom Brčko distrikta BiH i Tužilaštvom Brčko distrikta BiH.

Član 8.
(Funkcije u Kancelariji)

(1) Funkciju u Kancelariji obavljaju direktor Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: direktor) i advokati Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: advokati).
(2) Advokati Kancelarije su ovlašteni da obavljaju sve poslove iz nadležnosti Kancelarije, osim ukoliko je po zakonu predviđeno da te poslove obavlja direktor.

Član 44.
(Primjena drugih propisa)

Odredbama Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH regulisaće se radnopravni status svih zaposlenih u Kancelariji, ako ovim zakonom ili drugim zakonom nije drugačije regulisano.

Član 50.
(Plate i druga primanja)

Direktor, advokati, službenici i namještenici Kancelarije imaju pravo na platu i na druge naknade u skladu s propisima koji regulišu plate i naknade službenika i namještenika u pravosudnim institucijama Distrikta.

Polazeći od tvrdnje inicijative da direktor i advokati Kancelarije za pravnu pomoć imaju isti status kao i nosioci pravosudnih funkcija, te da im je takav status zagarantovan odredbama glave V Statuta Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Statut) i Zakonom o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH, kao zakonom *lex specialis*, te da zbog toga postoji neusklađenost člana 2. stav 2., člana 3. stav 2. i 3. i člana 33. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, sa članovima 69., 71., 72., 73. i 74. Statuta, za pravilno odlučivanje po ovoj inicijativi potrebno je prvenstveno utvrditi status Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Kancelarija) u sistemu javnih organa vlasti Brčko Distrikta (član 8. stav 1. Statuta), a potom isti uporediti sa statusom sudova i tužilaštva u Brčko distriktu BiH.

Član 69. Statuta propisuje da je Kancelarija nezavisna institucija osnovana zakonom Distrikta, da je Kancelarija odgovorna za pružanje pravnih savjeta i zastupanje građana Distrikta slabog imovnog stanja, da se osnivanje, organizacija i nadležnosti Kancelarije detaljnije utvrđuju zakonima. Član 72. Statuta propisuje

opšte kvalifikacije lica koji se biraju na pozicije sudija, tužilaca, advokata Kancelarije za pravnu pomoć i pravobranioca. Član 73. Statuta propisuje imenovanje i mandat, između ostalih i direktora Kancelarije, a član 74. Statuta propisuje da, između ostalih, advokati Kancelarije za pravnu pomoć ne mogu biti krivično ni građanskopravno odgovorni za djela počinjena i mišljenja izražena u vršenju svojih dužnosti.

Dakle, samo su nezavisnost Kancelarije, kao i opšte kvalifikacije lica koji se biraju na pozicije direktora i advokata i njihov benefit - imunitet određeni Statutom, dok u pogledu osnivanja, organizacije i nadležnosti Kancelarije, u koju materiju spada i status zaposlenih u istoj, Statut upućuje na uređenje zakonom, što je i regulisano Zakonom o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH, na koji se i sama inicijativa poziva.

Zakon o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH propisuje u članu 2. stav 1. da je Kancelarija samostalan i nezavisan organ Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji na teritoriji Distrikta pruža pravnu pomoć građanima slabog imovnog stanja u skladu sa Zakonom, članom 3. stav 2. propisuje da je Kancelarija samostalan i nezavisan organ u okviru pravosuđa Distrikta, članom 4. stav 2. propisuje da broj advokata u Kancelariji, kao i njihov izbor i razrješenje određuje, odnosno provodi Pravosudna komisija Brčko distrikta, članom 44. propisuje da će se odredbama Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH regulisati radnopravni status svih zaposlenih u Kancelariji, a članom 50. da direktor, advokati, službenici i namještenici Kancelarije imaju pravo na platu i na druge naknade u skladu s propisima koji regulišu plate i naknade službenika i namještenika u pravosudnim institucijama Distrikta.

Slijedi da, Zakon o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH propisuje da je Kancelarija samostalan i nezavisan organ u okviru pravosuđa Distrikta, a ne ukazuje da je i Kancelarija za pravnu pomoć Brčko Distrikta nosilac sudske vlasti. Prema tome, direktor i advokati Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta nemaju status nosilaca pravosudnih funkcija koje imenuje Visoki sudski i tužilački savjet BiH (član 70. Statuta). Zbog toga, status lica zaposlenih u „organu“ pravosuđa Distrikta reguliše Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, što je i propisano članom 44. Zakona o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH.

Na kraju, jasnu distinkciju između pomenutih kategorija lica potvrđuje i član 50. Zakona o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH, koji propisuje, da direktor, advokati, službenici i namještenici Kancelarije imaju pravo na platu i na druge naknade u skladu s propisima koji regulišu plate i naknade službenika i namještenika u pravosudnim institucijama Distrikta, dok su plate i naknade sudija i tužilaca regulisane Zakonom o platama i naknadama sudija i tužilaca u Brčko distriktu BiH.

Uporedno - pravna rješenja u Entitetima ukazuju, da je materija pružanja pravne pomoći građanima slabog imovnog stanja u Bosni i Hercegovini u nadležnosti izvršne vlasti.

Konkretno u Republici Srpskoj, Centar za besplatnu pravnu pomoć je Republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva pravde, koju je osnovala Vlada Republike Srpske, dok je u Sarajevu 24.01.2012. godine osnovana Mreža pružaoca besplatne pravne pomoći u BiH, zajedničkim potpisivanjem Sporazuma o

razumijevanju između 11 organizacija koje besplatnu pravnu pomoć pružaju širom Bosne i Hercegovine, među kojima je kao potpisnica i Kancelarija za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH. Osnovni cilj Mreže je osiguranje efikasnog pružanja usluga i prava na besplatnu pravnu pomoć svim građanima na jednakim osnovama, naročito siromašnim građanima i drugim ugroženim kategorijama stanovništva, što je zapravo jedan od ključnih ciljeva sveukupne Strategije reforme sektora pravde u BiH (usvojene 2008. godine) i pitanje koje je uključeno u listu pitanja strukturalnog dijaloga koji se vodi pod okriljem Evropske komisije u BiH.

S obzirom na sve prethodno navedeno, analizirajući pravni smisao odredbi člana 2. stav 2., člana 3. stav 2. i 3. i člana 33. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH sa članovima 69., 71., 72., 73. i 74. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj Sud nalazi odnosno utvrđuje, da ne postoji neusklađenost istih, jer je očigledno da osporeni članovi zakona ni na koji način ne umanjuju status direktora i advokata Kancelarije za pravnu pomoć utvrđen Statutom, dakle, da nije došlo do povrede statutarnih garancija iz članova 69., 71., 72., 73. i 74. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na koje ukazuje podnosilac inicijative.

Cijeneći da je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i da prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Sud je odlučio bez donošenja rješenja o pokretanju postupka, na osnovu člana 33. stav 2. Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta BiH.

Imajući u vidu izneseno, shodno članu 27. tačka e. Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i rješavanja sukoba nadležnosti, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-O-OUS-13-000005
Brčko, 04.07.2013. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović

Da je ovaj otpравak rješenja
saglasan sa izvornikom
tvrdi i ovjerava pisarnica Suda

